

Aanwezig zijn met een mooie boodschap

Beleidsplan voor de MVR geloofsgemeenschap 2016 - 2021

Werkgroep MVR Toekomst:

Laurens Beerepoot

Leo van Broekhoven

Arno de Bruin

Egon Hofstad

Rita Karsten

Marieke Kok (na 8/3/2016)

Nettie Oegema (tot 8/3/2016)

Hans Wilmink

Bennekom, Juli 2016

Inleiding

Opdracht

In 2015 gaf de Locatieraad (LR) van de geloofsgemeenschap Maria Virgo Regina (MVR) de werkgroep MVR Toekomst de opdracht tot het maken van een beleidsplan voor de komende 5 jaar. De kern van het beleidsplan richt zich op het in stand houden of – beter – het verder aanwakkeren van een ‘vitale’ en ‘actieve’ geloofsgemeenschap, die vanuit een innerlijke kracht niet alleen naar binnen, maar vooral ook naar buiten gericht is. Een maken van een beleidsplan dat geschraagd wordt door de pijlers liturgie, diaconie, catechese en gemeenschapsofbouw/ het management. De innerlijke kracht is vanuit een eigen identiteit faciliterend naar de andere geloofsgemeenschappen. Het beleidsplan past binnen de beleidskaders van zalige Titus Brandsma (zTB) parochie.

De werkgroep

In 2015 is de werkgroep MVR Toekomst opgericht met daarin de volgende deelnemers: Laurens Beerepoot, Leo van Broekhoven, Arno de Bruin, Egon Hofstad, Rita Karsten (secretaris), Nettie Oegema en Hans Wilmink (voorzitter). Na de bijeenkomst met alle werkgroepen heeft Nettie Oegema afscheid genomen van de werkgroep en is haar plaats ingenomen door Marieke Kok.

De aanpak

De werkgroep is vanaf september 2015 intensief aan de slag gegaan. Dit was met een aantal bijeenkomsten. Op 29 oktober 2015 was er – op initiatief van de LR – een discussieavond met jonge ouders, die georganiseerd werd door het bureau LAVA. Doel van deze avond was om de onderliggende beweegredenen zichtbaar te krijgen waarom jonge ouders zich wel of niet aangetrokken voelen tot een geloofsgemeenschap. In januari 2016 werden de eerste bevindingen van de werkgroep gepresenteerd aan de LR. Daarna volgde een discussieavond met alle werkgroepen van de MVR geloofsgemeenschap. Dit heeft uiteindelijk geleid tot een aantal concrete acties voor de komende jaren en daarmee ook tot het eindresultaat van de opdracht. Het eindresultaat is in eerste instantie van toepassing op de MVR geloofsgemeenschap. Daar waar mogelijk is het resultaat ook van toepassing op andere geloofsgemeenschappen binnen de parochie of zal juist samenwerking gezocht worden om meer ‘massa’ te krijgen.

Het eindresultaat is gepresenteerd aan de LR op 21 juni 2016.

Verslag werkwijze

De volgende onderdelen zijn achtereenvolgens door de werkgroep opgepakt:

1. Observaties: waar staan wij nu als geloofsgemeenschap, als Kerk en wat is de toekomst;
2. Observaties: Wat gaat er goed in onze geloofsgemeenschap en wat verdient meer aandacht;
3. Wat verwachten jonge gezinnen van onze geloofsgemeenschap; wat zoeken zij;
4. De lezing door Thijs Caspers: Vertrouwen in tijden van krimp; Inspiratie uit de encycliek 'Evangelii Gaudium' door Paus Franciscus.
5. De thema's waar de komende tijd aan gewerkt moet worden.

1. Waar staan wij nu als geloofsgemeenschap, als Kerk en wat is de toekomst

Onze geloofsgemeenschap is open en actief. Je voelt je er welkom, je wordt aangesproken, men heeft belangstelling voor je. Elk zondag is er een viering, die steeds goed wordt bezocht. Dit levert een vast wekelijks ritme. Voorgangers doen overwegingen die de bezoekers aan vieringen raken. Er worden mooie liederen gezongen. Elke viering is 'af'. Daarnaast is een grote groep vrijwilligers die met elkaar samenwerken met duidelijke rollen. De organisatie staat er met een professioneel bestuur, de locatieraad. Daarnaast is de Pastoraatsgroep sterk.

Er zijn evenwel ook zorgen. Zo stimuleert het beleid van het Bisdom niet om echt voorwaarts te gaan. De boodschap en de decreten vanuit Utrecht hebben een neerslachtige uitwerking. Zou de Kerk een uitstraling moeten hebben van liefde voor de medemens, het zien van het mooie om ons heen, het laten bloeien van een geloofsgemeenschap door ruimte te bieden aan getalenteerde voorgangers binnen de gemeenschap die dit als een roeping voelen, het bisdom daarentegen lijkt dit tegen te gaan door zich alleen te richten op strakke dogmatiek en de financiën. Een herderlijke houding zoals paus Franciscus voorstaat, mist de huidige bisschop. Voorts komen weinig jongeren in de Kerk om diverse redenen. Dat geldt ook voor de jonge ouders, de sandwich generatie. Deze ouders zijn veelal heel blij met het laatste restje vrije tijd op de zondagochtend.

Onze Rooms-katholieke Kerk is een mooie, een wereldkerk. Overal waar je komt herken je de structuur in vieringen, zijn de rituelen herkenbaar. Rituelen blijven belangrijk of nemen zelfs in belang toe. Het is voor veel mensen een houvast aan het metafysische. Rituelen kunnen troost bieden; het kan ook energie geven door te ervaren dat God met je is.

Paus Franciscus laat het ware van ons geloof zien. Het barmhartige, er zijn voor elkaar, de zorg voor de wereld en de omgeving. Paus Franciscus geeft veel mensen hoop. Zo'n Kerk kan een enorme beweging in gang zetten in het streven naar een betere wereld.

In onze liberale wereld met veel aandacht voor het geld en welvaart, en minder aandacht voor de mensen om ons heen, is een toenemende behoefte aan liefde voor elkaar. Behoeftte aan bezinning en er voor elkaar zijn. Tevens zal de geestelijke rijkdom een toenemende rol spelen ten koste van de materiele rijkdom. Veel studies laten zien dat een gelukkig leven eerder gezocht moet worden in het geestelijke dan in het materiele. De Kerk kan hierin een enorme rol betekenen met haar rijke schat goede woorden, levenswijsheid, gebeden, meditaties, rituelen.

Toekomst, de nieuwe generatie

Uit 'Kerk 2025: waar een woord is, is een weg (PKN)', 'Een nieuwe generatie over geloof en spiritualiteit' en 'gespreksvragen bij de Kerk voor een Nieuwe Generatie' komt het volgende beeld naar voren.

Geloven lijkt leeftijdsafhankelijk. Jonge mensen hebben niet veel interesse in geloven. Zij zijn met andere dingen bezig. De interesse komt terug als er kinderen komen of op latere leeftijd. De behoefte aan bezinning neemt dan ook toe. Het heeft te maken met de levensloop. Zo net voorbij het vijftigste levensjaar, heb je al veel gezien, is de carrière minder belangrijk en neemt de belangstelling voor het spirituele toe. Daarentegen is er nog steeds veel desinteresse bij veel mensen. De 'Fun' cultuur viert hoogtij. TV programma's lijken alleen maar interessant te zijn als er maar gelachen kan worden of wanneer er spanning is. Dit vervlakt de geest en stimuleert het eigenbelanggevoel.

Jongeren die geloven, vinden oecumene belangrijk. Het gaat minder om het kaartje 'RK' of 'PKN' of iets anders dat er aan hangt, maar om de eigen beleving. 'PKN' en 'RK' groeien ook naar elkaar toe: meer gebruik van rituelen etc. Alleen de organisatie: het hiërarchische vs het democratische model verschillen sterk.

Mensen verwachten een Kerk van nu. Aan de andere kant is er ook behoefte aan oude waarden, er is een zekere nostalgie.

Het individualisme is hoog. Voor jezelf opkomen en zelf je boontjes doppen. Een paar jaar geleden ging het vaak om het 'ik'. Je hebt alles zelf in de hand en als je succesvol wilt worden, ga dan aan de slag. Het 'dikke ik'. Een kerk past hier niet in. Gelukkig hoor je de laatste tijd steeds meer andere geluiden. Woorden als 'dienend leiderschap', 'in verbinding zijn' komen vaker voor, met name als de goede eigenschappen voor leiderschap. Ook plezier in het werk hebben, je hart volgen. Een kerk past hier wel bij en kan juist richting geven.

De huidige tijd kenmerkt zich door snel en veel en vluchtige informatie via Smartphones, laptop of TV. Al het nieuws is fragmentarisch, oppervlakkig en niet diepgaand. De spanningsboog is kort. Dat maakt dat bij veel mensen de onrust in het hoofd nog te hoog is om zich te openen voor een mooie viering of geraakt worden door een goede overweging.

2. Wat gaat er goed in onze geloofsgemeenschap en wat verdient meer aandacht

Onze geloofsgemeenschap staat er goed voor. Praktisch alle activiteiten die wij nu doen zijn heel zinvol. Deze activiteiten moeten wij vasthouden.

De organisatie van onze geloofsgemeenschap zit goed in elkaar en functioneert prima. De organisatie wordt geleid door een Locatieraad met erg capabele bestuurders. Het nabije pastorale werk wordt geïnitieerd vanuit een uitstekende Pastoraatsgroep. De organisatie is opgezet langs de pijlers Liturgie, Catechese, Diaconie en Gemeenschapsopbouw. Daarbinnen is een groot aantal werkgroepen met elk een helder takenpakket.

Elke zondag is er een viering. Deze vieringen zijn verschillend van vorm en variëren van een 'Latijnse' mis tot Taizé-vieringen. Bij elke viering wordt gezongen door een goed eigen koor, geleid door erg kundige dirigenten. Voorts heeft de geloofsgemeenschap een eigen groep parochiële voorgangers die elk zeer kundig zijn.

De cultuur van de geloofsgemeenschap is elkaar respecteren en elkaar ruimte geven. Open en ook wel in verbinding met elkaar. Dit geeft veel mensen een goed gevoel. Het is fijn om bij deze geloofsgemeenschap te horen.

Er zijn ook punten die aandacht verdienen. Zo hebben wij geen vaste pastor meer, een soort centraal persoon, die iedereen kent, charismatische uitstraling heeft en die de geloofsgemeenschap een eigen gezicht geeft. Nu is het een groep mensen. Risico bij een groep is dat de uitstraling wat gedoofd wordt door de pluriformiteit binnen de groep. Dit is dat de herkenbaarheid minder kan worden. Op zich kan dat ook weer een kracht zijn, een goed en krachtig team kan ook zeer zichtbaarheid zijn met een duidelijke uitstraling.

De Catechese komt in de knel vanwege te weinig kinderen in de kerk. 'Kom in de Kring' en de kinderwoorddienst zijn opgeheven, maar er is nog wel een werkgroep Gezinsviering. Daarbij komt dat de Eerste Communie en het Vormsel ook minder worden. Dit zijn twee belangrijke pijlers, die kinderen en ouders motiveren om naar te Kerk te gaan en te geloven. Er lijkt verandering te zijn. De Eerste communie van dit jaar kent veel meer deelnemers dan voorgaande jaren.

Ook het aantal dopelingen neemt af. Dit is zorgelijk. Gevolg kan zijn dat jonge ouders daardoor ook niet naar de kerk komen. Het eerste kan het gevolg zijn van het tweede.

Wanneer kinderen zingen in het koor, komen de ouders wel mee naar de kerk. Kinderen iets laten doen in de kerk helpt enorm om de geloofsgemeenschap voor jongeren aantrekkelijker te maken.

Caritas is onzichtbaar. Op zich hoort dat ook, maar het is de vraag of Caritas niet wat meer aan marketing kan doen. Een van de functies van onze geloofsgemeenschap is zich bekommeren om de mensen die het moeilijk hebben. Laat zien dat je er ook voor hen bent en dat Caritas hen kan helpen.

Onze Kerk is groen en duurzaam. Er is daar lokaal enige publiciteit aan gegeven. Dit zou wel meer uitgedragen kunnen worden. Het is heel goed dat de MVR geloofsgemeenschap door het zTB parochiebestuur is gevraagd om andere geloofsgemeenschappen te helpen groen en duurzaam (eigenlijk alleen Fairtrade) te worden.

3. Wat verwachten jonge gezinnen van onze geloofsgemeenschap: wat zoeken zij?

Op 29 oktober 2015 is een ouderavond georganiseerd onder leiding van het bureau LAVA. Er waren een krappe dertig aanwezigen waaronder een aantal mensen van de LR en de MVR Toekomstgroep. De begeleiding van deze avond was in handen van Emily Homburg en Christiaan van het bureau LAVA. Emily begon met het voorlezen van een verhaal van de gesloten oester. Deze had een mooie parel in zich, maar deze was volledig verborgen. De oester opent en de parel wordt zichtbaar. Zo gaat het ook met ons: open je en de mooie mens die in je zit wordt zichtbaar.

Vervolgens deden wij een spel. Er mocht absoluut niet gesproken worden. Twee groepen. Ga op volgorde van lengte staan, gewicht, leeftijd, hoe laat stond je op. Verrassend dat dit zo gemakkelijk ging zonder te praten. Je hebt niet overal woorden voor nodig!

Geloven is groeien. Hoe kunnen wij kerk zijn? Vervolgens gingen wij in discussiegroepjes aan de slag met een boom als beeld. Wat zijn jouw wortels (wat heb je meegekregen). De stam: hoe ben je gevormd; de bladeren: wat wil je zelf doorgeven. Schrijf dat voor jezelf op. Beantwoord daarnaast een viertal geloofsvragen. Discussieer daar over. Dan: wat zijn voor jou de kernwoorden. Schrijf dat op en plak dat op de boom.

Deze discussie leverde de volgende kernwaarden:

- Er zijn voor elkaar; de gemeenschap
- Mystiek, zang en bezinning: wat je in de kerk zoekt
- Ruimte voor geestelijke ontwikkeling
- Relatie tot God; God in jezelf vinden en om je heen
- Respect voor elkaar en voor jezelf
- Belang voor de maatschappij
- Liefde, voor elkaar en dingen doen uit liefde

Aan het einde van de sessie werd nog een aantal handreikingen gedaan om jonge mensen meer te betrekken bij de geloofsgemeenschap. In de kern komt dit neer op jezelf open stellen voor de ander, vragen en luisteren. Het gaat dan om:

- Wat is jouw relatie tot de ander; delen, geven
- Ontmoeting voor ouders/ gezinnen
- In gesprek gaan.
- Op zoek gaan naar aanleidingen, wat zou dat kunnen zijn?
- Er is behoefte aan sparren.
- Symbolen en verhalen die je aanspreken
- Denk heel klein en denk vanuit jezelf.
- Kinderen tot en met groep 8. Benader die vanuit school.
- Verlangens. Er zijn veel verlangens. Durf daar woorden aan te geven.

Op 3 november 2015 had de werkgroep een evaluatie van deze ouderavond. Wat ons opviel is dat de opkomst weliswaar redelijk was (ca. 30 personen), maar dat er maar twee nieuwe gezichten waren. De rest van de aanwezigen was op één of andere manier al actief in de geloofsgemeenschap. Blijkbaar heeft een avond over geloof geen prioriteit voor de meeste persoonlijk uitgenodigde ouders, maar ook niet voor ouders die er via de krant, nieuwsbrief of poster kennis van hebben genomen.

Voor een groot deel is dit de tijdgeest: ook op de Alexanderschool is het bezoek van ouderavonden en informatieavonden niet groot meer. Ouders en jongeren willen meer tijd voor zichzelf dan vroeger, zijn individualistischer geworden. Sporten, uitslapen of familie/vrienden bezoeken hebben prioriteit boven een viering in de kerk (of het bezoeken van een ouderavond). Men wil niet gebonden zijn op zondag, al is er soms nog wel een verbondenheid met geloven. Als geloofsgemeenschap wil je graag dat mensen erbij horen, lid zijn/worden. Er zijn nogal wat mensen die wel af en toe naar de viering komen, maar die geen lid zijn. Ouderen vinden 'het' in de kerk, jongeren willen zich daar veelal niet aan meer binden. Hooguit tijdelijk aanhaken of projectmatig werken.

Dit blijkt eigenlijk ook wel uit de aanwezigheid van ouders en kinderen tijdens de gezinsviering met de Alexanderschool. Het thema was goed, "Raar maar waar", en Hans Lucassen en de kinderen/kinderkoor en leerkrachten deden het goed. (We mogen erg blij zijn dat Hans in de werkgroep Identiteit van de

Alexanderschool zit en met Advent en in de Goede week nog een viering op school doet). De opkomst was ook goed, er waren vrij veel ouders en kinderen die je normaal niet in de kerk ziet. Maar de meesten zie je pas bij de volgende viering met de Alexanderschool terug (of bij Sint Maarten). Het planten van krokusbolletjes was wel een succes, hopelijk komen de kinderen nog eens terug om te kijken of ze al groeien. (In Duitsland zijn er kerken waar ze voor ieder kind dat geboren wordt een roos planten; zo ontstaan er mooie rozenperken)

Wellicht vindt men wat wij doen en zeggen in onze geloofsgemeenschap (of in de kerk over het algemeen) niet meer relevant. Waarom is dat zo?

Leo komt met het voorbeeld van ons NieuwSblad: er staan maar weinig stukken in die maatschappelijk relevant zijn (Hemelwaterafvoerproject, Marc van der Post). Wellicht moeten er meer verhalen in over mensen in de praktijk, verhalen van de pastoraatsgroep of verhalen van kinderen. Misschien ook een 'kinderhoek'.

4. Inspiratie: Evangelii Gaudium

Op 24 November hield Thijs Caspers een boeiende lezing over 'Vertrouwen in tijden van krimp'. Hij hing zijn lezing op aan de apostolische exhortatie 'Evangelii Gaudium' van paus Franciscus. Deze exhortatie gaat over de vreugde van het evangelie en een nieuwe fase van evangelisatie.

Het evangelie is een boodschap van grote vreugde. 'Niemand is uitgesloten van de vreugde die door de Heer is gebracht. Het goede wil zich altijd meedelen. Het wordt sterker als we het delen. We moeten niet verkondigen alsof we net van een begrafenis afkomen'. Het laatste is erg herkenbaar. Wij schamen ons als het ware voor om het goede verhaal te vertellen. Waarom eigenlijk?

"Het evangelie nodigt voor alles ertoe uit een antwoord te geven aan God ... Als een dergelijke uitnodiging niet krachtig en aantrekkelijk straalt, loopt het bouwwerk van de Kerk gevaar een kaartenhuis te worden en dit is ons grootste gevaar."

Franciscus benadrukt vervolgens: "Dat het ten diepste gaat om een blijde boodschap en het grote belang van belichaming. Wij zijn geroepen een aantrekkelijke kerk te zijn, een kerk die erop uitgaat. Wij zijn verkondigers die de geur van hun schapen dragen, wij zijn allen verkondigers, wij moeten ons ook laten evangeliseren". Voorts wijst hij op het belang van informele prediking en geduld hebben. Pastoor Henri ten Have noemde in één van zijn overwegingen:

- Geduld met mensen is Liefde;
- Geduld met jezelf is Hoop
- Geduld met God is Geloof

Voorts stelt Franciscus: 'Iedere vernieuwing heeft als doel niet ten prooi te vallen aan introversie (naar binnen gekeerd). De bisschop gaat soms voorop om de weg te wijzen, op andere momenten staat hij te midden van de zijnen en soms volgt hij de kudde omdat de kudde zelf een eigen speurzin heeft om nieuwe wegen te vinden'. Caspers stelt dan ook dat het huidige beleid van de bisschop haaks staat op deze visie.

Het gaat om het leggen van de juiste accenten in ons geloof: 'Hiërarchie van waarheden: barmhartigheid de grootste van alle deugden'.

“Als een pastoor gedurende het liturgisch jaar tien keer spreekt over de matigheid en slechts twee of drie keer of de liefde of de gerechtigheid, dan ontstaat een wanverhouding ... Hetzelfde gebeurt, wanneer men meer spreekt over de wet dan over de genade, meer over de Kerk dan over Jezus Christus, meer over de paus dan over het Woord van God. Bij sommige pastoors ziet men een overdreven zorg voor de liturgie, de leer en het prestige van de Kerk, maar zonder dat zij zich zorgen maken over een werkelijke inpassing van het evangelie in het Volk van God en de concrete behoeften van de geschiedenis. Zo verandert het leven van de Kerk in een museumstuk of een bezit van weinigen.”

Wat vraagt dit van de kerk die missionair wil zijn: ‘Een kerk te zijn met open deuren en te zijn als het open huis van de Vader. Dat betekent: Dat de eucharistie geen “prijs voor de volmaakten” is, maar “een royaal geneesmiddel en een voedsel voor de zwakken”. Dat kerkelijke gezagsdragers geen “controleurs van de genade” zijn. Dit betekent dat de vieringen steeds bijeenkomsten zijn waar je je oplaadt, energie krijgt en gesteund voelt.

De kerk moet de kerk van de straat moet durven te zijn. Franciscus schrijft: “Ik geef de voorkeur aan een Kerk die gekneusd, gewond en vuil is, omdat zij langs de straten is uitgetrokken, boven een Kerk die ziek is, omdat zij gesloten is en uit gemakzucht vastklampt aan eigen zekerheden.” Hij benadrukt dat de kerk niet boven of tegenover, maar middenin de wereld staat en dat de kerk – en wij dus ook – erop uit moeten. Er is een verandering van mindset nodig.

Thijs Caspers stelt daarom: “De afgelopen anderhalve eeuw heeft de kerk veel plannen gemaakt en veel plannen uitgevoerd. Het is tijd de zaak om te keren en weer te ontdekken welke plannen er met ons zijn. Op deze plaats, waar wij zijn. Onder deze omstandigheden, waarin wij verkeren. Wat wil het zeggen om hier en nu te geloven, om hier en nu christen en katholiek te zijn, om hier en nu kerk te zijn en op te bouwen?”

Caspers stelt verder dat voor het winnen van vertrouwen in de kerk, het draait om:

- Goed opletten: van controle naar ontvangen
- Taal vinden
- Op verhaal komen met elkaar
- Ruimtes creëren om te oefenen
- Klein beginnen
- Zien dat liturgie en diaconie innig met elkaar verbonden zijn.
- Durven te vertrouwen in een blijde boodschap
- Aantrekkelijk durven zijn.

5. De centrale thema's voor het beleid

De opdracht voor de werkgroep was: het maken van een beleidsplan voor de komende 5 jaar. De kern van het beleidsplan richt zich op het in stand houden of – beter – het verder aanwakkeren van een ‘vitale’ en ‘actieve’ geloofsgemeenschap, die vanuit een innerlijke kracht niet alleen naar binnen, maar vooral ook naar buiten gericht is.

De werkgroep is van mening dat de kern van het beleid voor de komende jaren niet gevat kan worden in het uitzetten van projecten, zonder aandacht te besteden aan de innerlijke kracht. Sterker, de werkgroep ziet dat voortgebouwd moet worden op de boodschap van paus Franciscus en het resultaat van de

ouderbijeenkomst met bureau LAVA. In de kern zal dat neerkomen op jezelf open stellen, het goede verhaal vertellen, met de juiste woorden, en vooral laten zien wat je doet. Alle werkgroepen binnen de geloofsgemeenschap zouden deze uitgangspunten moeten onderschrijven.

De werkgroep MVR stelt daarom voor om de volgende twee thema's centraal te stellen:

AANWEZIG ZIJN en HET VERHAAL, DE MOOIE BOODSCHAP.

Het thema 'aanwezig zijn' geldt met name voor Diaconie en gemeenschapsopbouw. Het gaat dan om:

- aanwezig zijn in daden
- andere activiteiten (naast vieringen)
- gemeenschapszin

Het thema 'Het verhaal, de mooie boodschap' geldt met name voor Liturgie en Catechese. Het gaat dan om

- vieringen
- aanwezig zijn in woorden
- rituelen

Het is belangrijk is dat de hele gemeenschap positieve energie uitstraalt. Het is mooi om lid van onze geloofsgemeenschap te zijn! Maar... we moeten ook van belang zijn voor anderen. Alleen zo bereiken we nieuwe mensen en hebben we toekomst.

Meedenkavond MVR Toekomst

Op 8 maart 2016 organiseerden we daarom de meedenkavond over de invulling van de genoemde thema's. Alle werkgroepen werden uitgenodigd. Leo van Broekhoven opende de bijeenkomst en stelde de Toekomstgroep voor; er waren zo'n 60 aanwezigen. Riet Kroes ging (op verzoek) voor in gebed. Hans presenteerde de PowerPoint-presentatie 'Aanwezig zijn met een mooie boodschap'. Niets doen is geen optie, dan sterft de geloofsgemeenschap langzaam uit. We moeten vanuit onze eigen kracht aan de slag, niet negatief doen of afgeven op de parochie of het Bisdome. Dat leidt af en levert alleen maar negatieve energie.

Vervolgens gingen de aanwezigen aan de slag met de opdracht voor de avond: verspreid over de kerk waren er 6 posters met verschillende thema's, waarover men kon praten. Iedereen mocht op post-its aangeven waar men blij mee is en hoe het nog beter zou kunnen. Bij de posters stonden 'posterhouders', die het gesprek leidden en de posters na de koffie tijdens de plenaire afsluiting hebben besproken.

De resultaten van deze Meedenkavond, de opmerkingen van de werkgroep en het voorstel van de werkgroep met betrekking tot wie dit punt zou kunnen oppakken, zijn weergegeven in onderstaande tabel.

Aanwezig zijn in woorden	opmerkingen	actie
<i>goede woorden in de viering:</i>		
<i>goede overweging maakt de dienst zinvol</i>	constatering	
<i>andere soort voorganger (predikant)</i>	Ook eens andere soorten voorgangers, bijvoorbeeld op Zendingszondag Reinier vd Berg, professoren WUR bij Laudenviering	LBB

<i>interessante sprekers uitnodigen</i>	Thema-avonden organiseren (Herman Finkers ☺, zie ook programma Vrijzinnigen Bennekom)	
<i>Oecumene, eenheid in verscheidenheid</i>	Kwam vaak ter sprake, reden samen lokaal kerk zijn?	LBB
PR in Bennekom:		
<i>zichtbaar zijn in de Bennekomse gemeenschap</i>	bijv. op Vlegeldag	
<i>krantenberichten (HWA, vluchtelingen, speciale vieringen zoals oecumenische Passie-uitvoering vorig jaar, verslagen andere activiteiten)</i>	bijv. kerststal in de Benn. Iemand moet de mensen aansporen om te communiceren; iemand die er samen iets met desbetreffende groep iets van wil maken, enthousiast over de geloofsgemeenschap	PR-persoon
<i>kerkgebouw en kerststal uitleggen(ook de tuin?)</i>	In NieuwSblad of in persoon...	
<i>overweging in het NieuwSblad</i>	Gaat al goed: Hans Koenen staat op de MVR-website	
Kerk en werk:		
<i>werklunch of -ontbijt over werken en geloven of ontwikkelingswerk of landbouw</i>	Leuk idee, moeten we iets mee. Koffiebar in de kerk, reclame voor parochiewacht, ...	
informatieve middagen voor ouderen:	Niet alleen voor ouderen...	
<i>film met discussie</i>	Gebeurd al, in zTB verband	
<i>vragen stellen aan PG en locatieraad</i>	Open parochieavond nieuwe stijl ('De kerk draait door'); denk ook aan verhaal over wandeling naar Rome etc.	
cursus voor mensen van 40-60 jaar om 'woorden te vinden, te leren waar je ze zoeken moet'	Wordt al aan gewerkt	PG
MVR website, Facebook, Twitter en WhatsApp (meer) gaan gebruiken	Nieuwsflitsen vanuit de website, website meer interactief maken, meer mensen bij de Nieuwsbrief krijgen	Samen met webmaster
Raad van Kerken, meer aanwezig	Oecumene, zie boven.	
(protest)stem laten horen; zang; aan het denken zetten aan de hand van het woord		

Andere activiteiten	opmerkingen	actie
<i>na Eerste Communie en Vormsel activiteiten organiseren om de kinderen bij elkaar te houden. Bijvoorbeeld twee wekelijkse bijeenkomst groep Communie naar Vormsel: op vrijdagavond met speurtochten, spelletjes, voetballen/ of Kathokids laten weer opstarten</i>	Marieke, Egon en Miranda willen een plan maken, ook vanuit de locatieraad. (vergeet ook Pieter Boers niet)	
<i>kom-in-de-kring nieuw leven</i>	Bij Palmпасen en St. Maarten komen er nog wel veel	

Geloofsgemeenschap Maria Virgio Regina Bennekom

<i>inblazen/ kinderen een drive geven om naar activiteiten van de kerk te gaan</i>	kinderen(belangrijk om dat te blijven organiseren), maar tijdens de vieringen zijn er te weinig kinderen om nog kom-in-de-kring te draaien.	
<i>promoten Wereldjongeren dagen</i>	jongeren die er geweest zijn iets laten vertellen; uitleg op de website	
<i>oecumenische lintviering met 'Goanstok'</i>	Is niet nieuw, is volgend jaar weer. Wel belangrijk	
<i>wandelactiviteiten</i>	Vertellen over Santiago de Compostella, wandelen door het bos (natuurbeleving); wandelen naar het Rosarium in Renkum. belangrijk	
<i>Rituelen uitwisselen</i>	Ideeën uitwisselen met anders gelovigen. Belangrijk.	
<i>expositie na aan de hand van een thema iets uitbeelden, tekenen, schilderen</i>	Bijvoorbeeld een creatieve middag /avond organiseren en dit uit laten monden in een expositie	

Gemeenschapszin	opmerkingen	actie
<i>bijeenkomsten of vieringen door de week/bezinningsmoment</i>	discussies over wat beweegt je, wie is God; bijvoorbeeld op woensdag in de Toreenzaal. De viering op zondag is wel een vast punt in de week	
<i>samenzijn in de vorm van een maaltijd</i>	bijv. 1x in de twee maanden of een ontbijt voor de viering. Gezamenlijke maaltijden komen al vaker voor, maar misschien is het leuk te laten koken door kinderen of bijzondere mensen (bijvoorbeeld Irakees)	
<i>koffiedrinken met iets 'extra's'</i>	Met muziek, een lezing of iets anders bijzonders..	
<i>wanneer wordt de parochiezaal verbouwd</i>	Daar hebben wij helaas geen invloed op, ligt bij het Bisdom	
<i>mensen bezoeken (die dat op prijs stellen), door mensen die dat leuk vinden (uitbreiding bezoekgroep)</i>	Het Diaconieberaad heeft hier al 'onderzoek' naar gedaan: er zijn nu al te weinig mensen die bezocht willen worden	Diaconie-beraad
<i>meer mensen kennis laten nemen van de elektronische nieuwsbrief en meer interactie op de website</i>	Belangrijk! Filmpjes op de website?	Overleg met webmaster
<i>kerkradio via internet</i>	Als mensen niet meer zelf naar de kerk kunnen komen, worden ze gehaald. Kerkradio niet nodig.	

Vieringen	opmerkingen	actie
Communicatie:		
<i>Communicatie over het thema van de vieringen intern (NieuwSblad, nieuwsbrief) en extern (lokale krantje)</i>	Vooraf communiceren over de vieringen is een goed idee.	
<i>Andere mensen moeten ook de NieuwSblad/nieuwsbrief kunnen ontvangen</i>	Iedereen kan zich inschrijven voor de elektronische nieuwsbrief; Mensen van buiten zouden ook ons NieuwSblad en TitusBreed moeten kunnen ontvangen, bijvoorbeeld met een abonnement.	

<i>Vieringendata ver vooruit bekend maken (voor koorleden)</i>	De data zijn een half jaar van te voren bekend bij de dirigenten en de koorleiding, dit is een taak van de 'koorleiding'	
<i>Rol locatieraad in communicatie</i>	Aanjager? Wellicht een PR persoon aanstellen?	
Koren:		
<i>Liederen die iedereen mee kan zingen (openings- en slotlied)</i>		LBB
<i>Korenindeling: alle koren</i>	Alle koren worden al ingeroosterd	
<i>Samenwerking/uitwisseling tussen koren</i>	Binnen het LBB worden voor advent en vasten al afspraken gemaakt en op Parochiedag is er samenwerking met alle koren. Verder is het goed dat alle koren hun eigen identiteit bewaren ook in de verschillende vieringen.	
Kinderen/scholen:		
<i>Samenwerken met scholen om meer kinderen in de kerk te krijgen (meer schoolvieringen in een jaar)</i>	In november vindt er in aansluiting op het schoolproject over geloven op de Alexanderschool een afsluitende gezinsviering plaats	Wg. Identiteit Alexanderschool, wg. gezinsviering
<i>Gat na de basisschool: pubers ook iets bieden</i>	Pieter Boers is hier namens de pastoraatsgroep mee bezig	Pieter Boers
Overig:		
<i>Oecumenische vieringen, breder</i>	Er zijn al vrij veel oecumenische vieringen, maar vaak in andere kerken	
<i>Steeds andere parochianen de communie laten uitreiken bij een eucharistieviering</i>	Wordt al gedaan	
<i>Wat kunnen we <u>hier</u> doen</i>	Hoe betrekken we meer mensen erbij	
<i>Vieringen voor jonge mensen</i>		

Aanwezig zijn in daden	opmerkingen	actie
<i>klokluiden voor actie Kerkbalans, interkerkelijk, het dorp weer er weer van</i>	Goede actie, voor herhaling vatbaar	
<i>23 april bisschop de Korte in Bennekom; Laudate Si</i>	Publiciteit, goede actie!	
<i>Stabat Mater (Palmzondag)</i>	Al geweest, goede oecumenische actie	
<i>Publiciteit over het Mariabeeld uit de hemelboom</i>	Wordt aan gewerkt door locatieraad	locatieraad
<i>foto Eerst Communicanten in de krant; kerk geeft normen en</i>	Marieke gaat dit opnemen met Christianne	Marieke

Geloofsgemeenschap Maria Virgio Regina Bennekom

<i>waarden mee</i>		
<i>stukjes schrijven in de Benn: Palmpasen, st. Maarten etc</i>		PR persoon
<i>wat doet Caritas, wie doet wat (website)</i>	Misschien iets vertellen bij een collecte of op de website; wat doet Caritas? (Caritas komt binnenkort op bezoek bij locatieraad)	Locatieraad?
<i>abonnementen aanbieden op het NieuwSblad</i>	iets waar je voor moet betalen heeft waarde	
<i>werkgroepen beter zichtbaar maken (borden in de kerk met foto's, intern vertellen over activiteiten)</i>	Werkgroepen een stukje laten schrijven voor op de website/ voor in het NieuwSblad	locatieraad
<i>schuldhulpmaatjes, ondersteuning; laten horen dat we hier actief mee zijn</i>	In het NieuwSblad/ TitusBreed?	
<i>Verdiepingsdagen voor groepen, bezoek aan een klooster, zangdagen, meditatie</i>	Belangrijk!	
<i>vrijwilligers uitlenen voor maatschappelijke issues: vluchtelingen, ziekenhuisbezoek kinderen, spelletjes spelen in bejaardentehuis</i>	We kunnen mensen aanmoedigen om zich verantwoordelijk te voelen om ook op andere terreinen actief te zijn als vrijwilliger, maar uitlenen is lastig.	

Rituelen	opmerkingen	actie
<i>Behoefte aan uitleg over rituelen, dan zijn ze nog mooier: voor de viering (bijv. Aswoensdag), in het NieuwSblad, in het liturgieboekje</i>	Belangrijk!	
<i>'reclame' voor Palmzondag, Goede Vrijdag, St. Maarten om daarmee het RK-geloof uit te dragen.</i>	PR op de website, in de krant maar vooral ook zelf mensen uitnodigen/aanspreken	
<i>Nieuwe rituelen: oecumenische vieringen, Laudenvieringen</i>	Belangrijk!	LBB
<i>rijke historie aan rituelen, maar ook rituelen hebben een lange historie</i>		
<i>rituelen met kinderen</i>	Tradities opbouwen, zoals Palmpasen, St. Maarten	
<i>Palmpasen in de Benn; bij Palmpasen veel volwassenen en veel kinderen, laten zien dat we samen een gemeenschap zijn.</i>		
<i>positieve rituelen: inzamelen gaven op Witte Donderdag voor bezoekgroep</i>		

Het beleidsplan MVR geloofsgemeenschap voor de komende vijf jaar

Alle resultaten tot dusver zijn door de werkgroep uitgewerkt tot een beleidsplan voor de komende vijf jaar.

Bij alle idee-en/ suggesties zijn steeds de vragen gesteld: wat betekent dit, wat is het? Is het concreet genoeg en maak het eventueel concreter, heeft het zin hier iets aan te doen, hoe kansrijk is dit? Welke groep zou dit moeten oppakken.

Het voorgestelde plan is:

Al in gang gezet	door
Cursus voor mensen van 40-60 jaar om 'woorden te vinden, te leren waar je ze zoeken moet'. Een korte cursusreeks "Vorming voor geïnspireerde parochianen" is in ontwikkeling; het is de bedoeling om ook binnen zTB verband reclame te maken.	Pastoraatsgroep, Gilles Ampt
Na Eerste Communie en Vormsel activiteiten organiseren om de kinderen bij elkaar te houden; kinderen een drive geven om naar activiteiten van de kerk te gaan. Bij Palmpasen en St. Maarten komen er nog wel veel kinderen, maar tijdens de vieringen zijn er voorlopig te weinig kinderen om nog kom-in-de-kring te draaien. Opmerking: de eerste Communieviering van 17 april was geweldig: overvolle kerk en fantastische voorgangers; alles klopte	Werkgroep gezinsviering en voormalige Kom in de kring groep gaan samen; zijn een conceptplan aan het opzetten om gezinsvieringen te vernieuwen en kinderactiviteiten te organiseren
Samenzijn in de vorm van een maaltijd; bijv. 1x in de twee maanden of een ontbijt voor de viering. Gezamenlijke maaltijden worden al georganiseerd, maar misschien is het leuk te laten koken door kinderen of bijzondere mensen (bijvoorbeeld Irakees) om een andere doelgroep te bereiken	Voor kinderen en hun ouders staat dit al in bovengenoemd conceptplan; dit wordt ook uitgeprobeerd op een 5-de zondag
Gat na de basisschool: pubers ook iets bieden.	Pieter Boers is hier namens de pastoraatsgroep mee bezig
Publiciteit over het Mariabeeld uit de hemelboom.	Uitgevoerd door o.a. locatieraad, in Bennekoms Nieuwsblad en Titusbreed.
Werkgroepen beter zichtbaar maken (borden in de kerk met foto's, intern vertellen over activiteiten. Werkgroepen een stukje laten schrijven voor op de website/ voor in het NieuwSblad	Is de locatieraad al mee bezig
Wat doet Caritas? Misschien iets vertellen bij een collecte of in het NieuwSblad en daardoor Caritas een gezicht geven.	Caritas komt binnenkort op bezoek bij locatieraad, dan aankarten.
Schuldhulpmaatjes, ondersteuning; laten horen dat we hier actief mee zijn door stukje in het NieuwSblad of TitusBreed	Laurens gaat Ad van Oostrum vragen

Via de locatieraad naar:	opmerkingen
Nieuw in te stellen PR persoon/groep (samen met redactie?)	Iemand die mensen gaat aansporen om te communiceren; iemand die er samen iets met desbetreffende groep iets van wil maken, enthousiast om onze geloofsgemeenschap op de kaart te zetten
Als geloofsgemeenschap letterlijk zichtbaar zijn in de Bennekomse gemeenschap, zoals op Vlegeldag met de activiteiten op het kerkplein	
Krantenberichten (zoals HWA, vluchtelingen, speciale vieringen zoals oecumenische Passie-uitvoering vorig jaar), kerststal in de Benn, kerkgebouw, tuinbeplanting en kerststal uitleggen in NieuwSblad, TitusBreed of met een rondleiding	alle werkgroepen zouden één tot twee keer per jaar iets moeten publiceren/vertellen over wat ze doen
Citaat uit de overweging van Hans Koenen op de website in digitale Nieuwsbrief en/of op Twitter	
MVR website, Facebook, Twitter en Whats app (meer) gaan gebruiken: Nieuwsflitsen vanuit de website, website meer interactief maken, meer mensen bij de Nieuwsbrief en TitusBreed krijgen	Samen met webmaster
Meer mensen kennis laten nemen van de elektronische nieuwsbrief en meer interactie op de website. Filmpjes op de website? Iedereen kan zich inschrijven voor de elektronische nieuwsbrief. Mensen van buiten zouden ook ons NieuwSblad en TitusBreed moeten kunnen ontvangen, bijvoorbeeld met een abonnement.	Overleg met webmaster
Communicatie over het thema van de vieringen intern (nieuwsbrief) en extern (lokale krantje). Vooraf communiceren over de vieringen is een goed idee. Mensen ook persoonlijk uitnodigen of via Whats-app. Dit laatste staat bij de nieuwe gezinsvieringen in het conceptplan. 'reclame' voor Palmzondag, Goede Vrijdag, St. Maarten om daarmee het RK-geloof uit te dragen. PR op de website, in de krant maar vooral ook zelf mensen uitnodigen/aanspreken	
Klokluiden voor actie Kerkbalans, interkerkelijk, het dorp weet er weer van. Voor herhaling vatbaar	
Foto Eerste Communicanten in de krant; kerk geeft normen en waarden mee. Stukjes schrijven in de Benn: Palmzondag, st. Maarten etc: er zijn dan veel volwassenen en veel kinderen in de kerk, laten zien dat we samen een gemeenschap zijn.	
Nieuwe initiatieven groep	
Wandelactiviteiten: bijvoorbeeld wandelen door het bos (natuurbeleving); wandelen naar het Rosarium in Renkum. Eventueel aangestuurd door een mail of whats-app groep.	Willem van Wingerden (Empathische Jongens) iets laten vertellen/doen om de gesprek op gang te brengen
Expositie na een creatieve middag/avond waarop aan de hand van een thema iets wordt uitgebeeld, getekend of geschilderd	Voor kinderen is de nieuwe werkgroep gezinsviering hier al mee bezig
Verdiepingsdagen voor groepen, bezoek aan een klooster, zangdagen, meditatie. Vroeger kon je eens per jaar naar Nijmegen, bijvoorbeeld.	

LBB	
Ook eens andere soorten voorgangers, bijvoorbeeld op Zendingszondag Reinier vd Berg, professoren WUR bij Laudenviering of eens een predikant	
Oecumene kwam vaak ter sprake: eenheid in verscheidenheid, samen lokaal kerk zijn	
Rituelen etc. uitwisselen met anders gelovigen; bijvoorbeeld bij rondleiding door de kerk naar aanleiding van de Eerste Communie ook andere scholen uitnodigen.	
Behoeftte aan uitleg over rituelen, dan zijn ze nog mooier: voor de viering (bijv. Aswoensdag), in het NieuwSblad of in het liturgieboekje. Of als onderwerp voor het Groene Boekje. Misschien ook geschikt als thema voor een parochie-avond met Ben Piepers of Nettie Oegema; bijvoorbeeld over rituelen bij verlies/rouw. De kerk heeft een rijke historie aan rituelen, maar ook rituelen hebben een lange historie. Positieve rituelen: inzamelen gaven op Witte Donderdag voor bezoekgroep	
Graag liederen in de viering die iedereen mee kan zingen (openings- en slotlied)	
Nieuwe rituelen ontwikkelen zoals in oecumenische vieringen en Laudenvieringen	
Overig	
Interessante sprekers uitnodigen door thema-avonden te organiseren (Herman Finkers, zie ook programma Vrijzinnigen Bennekom); zou ook over duurzaamheid kunnen, iets breder insteken	Dit zou kunnen via het Groene Boekje (Hermine) of de Bezinningsavondgroep (Truus)
Open parochieavond nieuwe stijl ('De kerk draait door'); (wandeling naar Rome, vertellen over Santiago de Compostella,).	locatieraad
Vragen stellen aan PG of locatieraad tijdens koffie na de viering, zoals in Wageningen	locatieraad
Samenwerken met school om meer kinderen in de kerk te krijgen (meer schoolvieringen in een jaar). In november vindt er in aansluiting op het schoolproject over geloven op de Alexanderschool een afsluitende gezinsviering plaats. Op de Alexanderschool worden met advent en Pasen vieringen gehouden.	Wg. Identiteit Alexanderschool, wg. Gezinsviering (Rita, Marieke)

In de kern gaat het er om dat elke werkgroep de behoefte voelt om dat wat ze doen te vertellen/ publiceren of doorgeven aan anderen. Het werk zit vol met mooie woorden. Dit zijn woorden die mensen raken en die doorverteld moeten worden.

Eindconclusies

De werkgroep ziet als belangrijkste speerpunten voor de komende jaren (naast de al in gang gezette initiatieven):

a. Vertel het verhaal: PUBLICITEIT

- Publiciteitsgroepje/ persoon
- Spoor werkgroepen aan om het verhaal door te geven: Laat zien wat je doet
- Benut alle publiciteitskanalen intensief; weet de verschillende doelgroepen te bereiken

b. Meer daden: via LBB en NIEUWE INITIATIEVENGROEP:

- Op gebied van liturgie/ diaconie/ catechese /gemeenschapsopbouw

Bij deze speerpunten voor de komende jaren is het belangrijk om - daar waar zinvol - samen te werken met andere geloofsgemeenschappen binnen de parochie. Aan de ene kant kan dat door laten zien dat het geloof tot bloei kan leiden, wat dan weer kan uitstralen naar andere geloofsgemeenschappen; maar ook door voor bepaalde activiteiten met andere geloofsgemeenschappen samen te werken voor het verkrijgen van meer kritische massa.

Voorstel tot uitvoering van dit plan door de Locatieraad

Wij stellen voor om dit plan fasegewijs uit te voeren. Fase 1 en 2 zullen beide een paar maanden bestrijken, fase 3 gaat over meerdere jaren.

In fase 1 gaat het om het aanstellen van persoon of groepje voor de publiciteit. Deze persoon/groep bezit charisma, heeft voldoende empathie en heeft journalistieke kwaliteiten. Het gaat er om dat de werkgroepen zelf de behoefte voelen om hun verhaal te vertellen. Niet zozeer vanuit de feitelijke kant, dit is een opsomming van activiteiten die gedaan zijn, maar meer vanuit de gevoelskant: wat heeft het de deelnemers in de werkgroep bewogen of misschien geraakt. De publiciteitspersoon heeft de taak dit proces aan te wakkeren of met werkgroepen praten om de gevoelens los te krijgen. Voorts zullen verhalen geschreven moeten worden die inspireren, die vervolgens via diverse kanalen gepubliceerd.

Voorts zou in fase 1 een nieuwe initiatieven groep geformeerd kunnen worden met als opdracht gestalte te geven aan een aantal activiteiten die in dit rapport genoemd zijn.

Fase 2 richt zich op de werkgroepen. Hoe raken zij ervan overtuigd om het verhaal te vertellen. Elke werkgroep zou de behoefte moeten voelen om het werk dat zij doen uit te dragen.

Wij stellen voor dat de Locatieraad een 'MVR draait door' avond organiseert waarvoor alle werkgroepen en de hele geloofsgemeenschap MVR worden uitgenodigd. De werkgroep MVR Toekomst presenteert hier haar Beleidsplan in de vorm van een PowerPointpresentatie. Er worden werkgroepen uitgenodigd om iets te vertellen op die avond. Werkgroepen die iets zouden willen doen op die avond, krijgen van te voren een format met wat de bedoeling is: korte, flitsende presentatie (2-10 minuten) in de gevoels sfeer (niet te veel informatie). Bijvoorbeeld: waarom ben je bij deze groep gegaan of een leuke anekdote. De uitstraling moet zijn: hé, wat een leuke groep, daar zou ik bij willen horen. De uit te nodigen werkgroepen die iets willen doen zouden van te voren ook het eindverslag toegestuurd moeten krijgen (wellicht in verkorte vorm?), zodat zij iets van de voorgeschiedenis weten.

Op de avond moet positieve energie worden uitgestraald: samen de schouders eronder zetten met een 'blij' resultaat (zoals ook het geval was bij het 50-jarig bestaan van onze geloofsgemeenschap). Denk ook aan pater Koenen: hij heeft nog steeds een goed verhaal, doet waartoe hij nog in staat is en laat de rest door anderen doen.

Er wordt voorgesteld de Pastoraatsgroep, de vernieuwde werkgroep gezinsviering, Arsis en de bloemen- of tuingroep uit te nodigen. De presentatie zou moeten gaan over: waarom zit je bij deze groep, wat inspireert jou, waar ben je trots op, wat kunnen we het komend jaar verwachten; positieve uitstraling!

De presentatie van de avond moet in handen zijn van iemand die er iets leuks van weet te maken, à la 'De wereld draait door'.

Voorstel voor opzet van de avond :

Locatieraad: Initiatief 'MVR draait door'-avond. Invulling grotendeels door de Toekomstgroep. Bij voorkeur binnen een week of twee na Parochiedag. Optreden muziek/koor?

Opzet:

- opening
- Strakke presentatie PPT: Aanwezig zijn met een mooie boodschap (Hans?)
- 4 enthousiasmerende presentaties van werkgroepen
- gelegenheid tot vragen stellen;
- wellicht presentatie van de PR-groep/persoon door locatieraad
- afsluiting

Fase 3 gaat over verdere inbedding en bewaken van de voortgang. Dus het managen dat het op gang gebrachte proces zich doorzet. Dit kan door bijv. 1-2 keer per jaar een 'MVR draait door avond' te organiseren, waarin werkgroepen iets kunnen vertellen om het enthousiasme vast te houden. Ook de Nieuwe initiatieven-groep en de publiciteitspersoon of – groep kunnen hier een grote rol in spelen.

Bennekom, Juli 2016

Werkgroep MVR Toekomst